

Reestinfo

Februari 2025

Informatiebulletin Natuurwerkgroep De Reest

Het bestuur van de natuurwerkgroep bestaat uit:

J. Dijkema, voorzitter	0523-614201
C. Bisseling, penningmeester	0523-649261
H. Derks, secretaris	06-22663391
A. v.d. Meulen, bestuurslid	0523-620360
T. Schmidt, bestuurslid	0523-616098

Redactie:

C. & M. Bisseling	0523-649261
J. Dijkema	0523-614201

Redactieadres:

De Maat 17

7707 RM Balkbrug 0523-649261

Email: nwgdereest@gmail.com

Contactadres natuurwerkgroep De Reest:

De Hazelaar 4
7701 WD Dedemsvaart
06-22663391
nwgdereest@gmail.com

Contributie: € 10,00 per jaar

Bank: NL44 RABO 0301 5456 85

Homepage: www.nwgdereest.nl

Ook op Facebook te vinden.

Mededelingen uit het bestuur

Einde bestuur (en nwg de Reest) kwestie van tijd?

Onderzoekers van Wageningen Universiteit wilden weten hoeveel Nederlanders zich inzetten voor de natuur. Dus een enquête en niet zo'n kleintje ook. Tienduizend willekeurig gekozen landgenoten werden ondervraagd naar hun relatie met natuur en landschap. Wat bleek? Maar liefst een derde (32%) had zich vorig jaar op één of andere manier ingezet voor onze natuur. Soms stelde het niet veel voor: een keertje afval uit de berm gehaald, misschien een paar uurtjes meedoen met de jaarlijkse natuurwerkdag en dat was het dan. Het grootste deel van de groep noemde zich vrijwilliger op eigen houtje (20%), ook waren er vrijwilligers (8%) die meededen met allerlei groene initiatieven (buurtvereniging, scouting e.d.). De kleinste groep (4%) werkte in de natuur als vrijwilliger bij een natuurorganisatie. Dat zijn dus onze mensen waar wij als bestuur trots op zijn.

Drie werkgroepen landschapsbeheer, vogelwerkgroepen (kleine nestkasten, steenuilen en kerkuilen) dassenwerkgroep, werkgroep akkerranden, fotowerkgroep, werkgroep (nacht) insecten, op 1 januari 2025 telden we 53 actieve leden op een bestand van rond de 150 leden. We zijn een echte natuurWERK groep en dat willen we ook graag blijven. En daar zit nou net het probleem. De vereniging staat met al die actieve groepen stevig op haar poten, maar het tafelblad begint te scheuren en trekt krom.

Het bestuur gaat in 2028 stoppen. Als er niemand is die instapt is de natuurwerkgroep de Reest, opgericht in 1972 na 56 jaar einde verhaal.

Op 27 maart houden we onze ledenvergadering. Dan weten we meer.

Namens het bestuur,
Jan Dijkema, voorzitter

Landschapsbeheer

Project eikenhakhoutcultuur voor de toekomst

In de Reestinfo van oktober 2024 vertelden we al over dit grote project van Landschap Overijssel. Nog even kort samengevat: Landschap Overijssel gaat in de wintermaanden hakhoutpercelen herstellen en esranden (opnieuw) beplanten. De werkgroepen landschapsbeheer van nwg de Reest en een werkgroep van Natuurbeschermingsvereniging IJ-horst/Staphorst zijn gevraagd om hier aan mee te doen. De hakhoutpercelen wil het Landschap inplanten met zomer eiken. De esranden worden beplant met soorten als meidoorn, hazelaar, egelantier, hondsroos en heggenroos. Het gaat in totaal om ruim 1,5 hectare, verdeeld in een aantal percelen verspreid in het Reestdal. Het aantal eiken- en bosplantsoen bedraagt 6500 exemplaren.

Dinsdag 19 november 2024

Start project: de eerste boompjes zijn geplant!

Een historisch moment: de start van het megaproject Eikenhakhoutcultuur voor de toekomst". De eerste eikjes worden geplant. Locatie: Oud-Avereest. Hans Dijkstra, terreinbeheerder bij Landschap Overijssel, geeft eerst uitleg. Er komt namelijk nog wel wat bij kijken. Het is niet een kwestie van simpel een gat graven en een boompje in de grond zetten. Omdat reeën de jonge blaadjes lekker vinden en de bokken de stammen als schuurpaal gebruiken, moeten de eiken beschermd worden met een korfje. Die blijft 2-3 jaar zitten. Dan moeten de bomen groot genoeg zijn om zonder veel problemen te groeien. Langs de Meppelerweg ligt een terrein dat gekapt is. Hier moeten 625 eiken geplant worden. In twee morgens worden de eerste 115 eiken door onze doorde-weekse groep in de grond gezet. Regen en hagel deert deze diehards niet. Het begin is er!

De kleine werkgroep is hier de hele winter mee bezig.

Esranden worden weer hersteld

Herstel van de eikenhakhout cultuur in het Reestdal. We hebben er al veel aandacht aan besteed. Naast het planten van duizenden jonge eiken is er nog een onderdeel van het project waar misschien wat minder belangstelling voor is, maar wel een belangrijke impact heeft op natuur en landschap. Dat is het beplanten van esranden. Een es is een akker.

Eénmans-es

Een es (akker) werd in het Reestdal niet door meerdere boeren gebruikt, daarvoor waren de bouwlandjes te klein. Grote uitgestrekte essen, zoals die in Drenthe aan de randen van de brinkdorpen voorkwamen, kent het Reestdal niet. Hier ontstonden de eenmans-essen, kleine bouwkampjes aangelegd op de hogere plekken in het natte beekdallandschap. Vaak werden de randen van de essen beplant met struweel of bomen om erosie (afkalving) te voorkomen, maar zeker ook om het vee of het wild uit de akker te houden. Op de esrand (of eswal) stond dan vaak struweel van stekelige struiken als meidoorn, sleedoorn, hondsroos, maar ook els, vlier, eik, hazelaar en Gelderse roos. In het Reestdal zijn de essen nog goed herkenbaar in het landschap. Ze liggen op de dekzandruggen aanmerkelijk hoger dan de hooilanden. Vaak zijn deze akkertjes in de loop van de eeuwen ook opgehoogd door het gebruik van plaggenmest uit de potstal. Veel van deze kleine essen hebben daardoor een wat bolle vorm en een steile rand. Een groot aantal is in beheer bij de beide provinciale landschappen (Drents Landschap en Landschap Overijssel). Tegenwoordig wordt er vaak winterrogge op verbouwd.

De randen worden weer beplant

Van de karakteristieke beplanting op de randen is op veel plekken niet zo veel meer over. Vroeger werden de randen door de boeren goed onderhouden, omdat ze een duidelijke functie hadden. Dat is al lang niet meer zo en dat is jammer. Voor flora en fauna waren/zijn struwelen op esranden van groot belang. Ze bieden dekking en broedmogelijkheden voor vogels en zoogdieren en in de nazomer hangen de struiken vol met vruchten en zaden. Naast het herstellen van eikenhakhout op een aantal percelen in het Carstenbos en in een aantal hakhoutbosjes, worden in de winter van 2025 op een vijftal locaties honderden meters esranden beplant met bosplantsoen.

Vrijwilligers

Het beplanten van de randen gebeurt vooral door vrijwilligers. Bijvoorbeeld op donderdag 23 januari 2025. Leden van onze werkgroep Rabbingerveld planten op Den Oosterhuis twee brede randen in met meidoorn, sleedoorn, zwarte vlier, hondsroos, inlandse vogelkers, hazelaar, kardinaalsmuts en zoete kers. Een mooie klus! Een aantal weken terug werden op deze mooie plek door de groep ook 50 eiken geplant.

Zaterdag 9 november 2024: verbinding maken

De werkgroep had deze morgen een flinke klus. In opdracht van beheerder Landschap Overijssel werd een flink stuk struweel van vooral vuilboom afgezet. De struiken lagen precies tussen twee heideveldjes in. Voor veel insectensoorten, maar ook voor reptielen is het belangrijk dat heideterreintjes niet geïsoleerd raken, maar dat ze een verbinding vormen. Dus werd de strook beplanting weggehaald. Dat leverde nog meer natuurwinst op, want de afgezaagde takken werden op stapels (rillen) gelegd. Deze takkenbossen zijn ideale broedplekken voor vogels als winterkoning, roodborst en heggenmus, maar bieden ook schuilplaatsen voor kleine zoogdieren. Aan het eind van de morgen was de klus geklaard en gingen de 14 vrijwilligers voldaan naar huis.

Zaterdag 14 december 2024: Start eiken planten Carstenbos

Vele handen maken licht werk. Dat blijkt wel op deze morgen. Zestien vrijwilligers van onze vereniging en twee leden van de werkgroep landschapsbeheer van Natuurbeschermingsvereniging Staphorst/IJhorst zijn er helemaal klaar voor. Vierhonderd jonge eiken liggen klaar om, verdeeld over het voormalig hakhoutperceel, geplant te worden. Het is niet een kwestie van gat graven en planten maar. Nee, verre van dat. Elke boompje krijgt een beschermend (groen plastic) korfje dat moet werken tegen vraat van ree en haas. Twee bamboestokken moeten zorgen voor de stevigheid. Chris en Mieke leggen uit hoe je dit op een praktische manier doet. Daarna gaat de groep aan de slag. Eerst nog wat onwennig, maar al gauw heeft iedereen de slag snel te pakken. Aan het eind van de morgen staat er een woud van 400 groen korfjes. Nu maar hopen op een niet al te

Zaterdag 11 januari 2025: eiken planten deel 2

Er liggen weer 400 eikjes klaar. De opkomst is geweldig, bijna alle vrijwilligers van de zaterdaggroep hebben zich gemeld. We zijn met z'n achttien! Eerst vanaf de parkeerplaats een stuk lopen. Chris en Mieke hebben alles weer heel goed voorbereid. Al gauw is de aanhanger zo goed als leeg en loopt een ieder met bundels eikjes, stokken, korfjes en spades naar het tweede perceel dat we gaan inplanten. Het is prachtig pittig en zonnig weer, het heeft zelfs een beetje gevoren. Heerlijk om buiten te zijn en altijd leuk om met een enthousiaste groep deze klus te klaren. Iedereen weet precies wat ie moet doen. Voor elke eik een plantgat graven, een korfje vouwen, eikje erin, korfje eromheen, twee stokken planten voor de stevigheid en als afsluiting de wortels weer aanstampen met zand. En dat 400 keer. Nog even wat de korfjes betreft. Die zijn van knalgroen plastic en moeten de boom de komende twee/drie jaar beschermen tegen. Maar plastic ,, kan dat wel? Van Landschap Overijssel hoorden we dat dit om reevraat te voorkomen de meest effectieve en praktische bescherming voor de boom is. Het plastic is niet afbreekbaar, maar kan wel weer opnieuw gebruikt worden. Aan het eind van de levensduur worden de korfjes gerecycled. Er was wel een alternatief, dat was alle plantlocaties uitrasteren met een hoog gaas, maar dat is voor andere fauna belemmerend en bovendien erg duur.

Zaterdag 8 februari 2025: eikenplanten deel 3

De jonge eiken worden allemaal beschermd door een knalgroene boombeschermer van plastic. Een beplant bosperceel met een woud aan groene kooitjes, een mooi gezicht is het niet. Toch is het goed dat we elke jonge eik voor de komende 2-3 jaar voorzien van zo'n (recyclebare) stambeschermer. Reden: reeënvraat. Onder de planteters hebben we grazers en browsers. Het dieet van een grazer (rund, schaap) verschilt nogal met dat van een browser (ree). Het voedsel van grazers bestaat uit harde moeilijk verteerbare celwanden, browsers hebben moeite om die celwanden af te breken en hebben een dieet van plantenmateriaal dat makkelijk verteerbaar is: knoppen, bladeren, kruiden, twijgen, bessen, bramen, noten en paddenstoelen. Reeën zijn meer fijnproevers, knabbelers. Jonge eikjes met lekkere sappige knoppen en jonge blaadjes, wat wil je als ree nog meer? Vandaar de kooitjes.

Ons derde perceel in het Carstenbos. De oude eiken die er staan zijn deze winter afgezet en de 19 vrijwilligers mogen op deze mooie wintermorgen het terrein vol planten met 450 eikenboompjes. Dat gaat prima!

De boompjes liggen ingekuuld te wachten om op de juiste plek geplant te worden.

Om de jonge eikjes een betere kans op slagen te geven in de zure grond krijgen ze schepje kalk.

Vogelsectie

Broedseizoen 2024: De kleine nestkastvogels

Het afgelopen broedseizoen 2024 voor het kleine grut was matig tot erg slecht te noemen. De gegevens van 273 nestkasten zijn aan mij doorgegeven en daarvan waren in 155 kasten broedsels aangetroffen. Dat is een matig bezettingspercentage van 57%.

De Koolmezen deden het dit jaar nog het beste. Er werden 676 eitjes gelegd en daar kwamen 504 jongen uit. De Pimpelmezen hadden 452 eitjes gelegd, 366 jongen vlogen uit. De Boomklevers waren dit jaar ook weer van de partij en legden 28 eitjes en daar kwamen 26 jongen uit. Onze Afrikagangers, de Bonte Vliegenvangers, legden gezamenlijk 208 eitjes en daar kropen 152 jongen van uit het ei en vlogen uit. Van al deze jonge vogels is een aantal geringd. Tijdens de broedperiode hebben we een mooi aantal broedende vrouwtjes van de eieren kunnen pakken. Daarvan was een klein aantal al geringd en de anderen hebben we van ring kunnen voorzien.

Vogelsoort	Jongen	Vrouwen	Terug
Koolmees	45	5	5
Pimpelmees	33	10	3
Boomklever	26	1	
Bonte vliegenvanger	102	6	2
Totaal	206	22	10

Hieronder het resultaat van de nestkasten waar de gegevens van bekend zijn.

Een leuke terugmelding van een pimpelmees, deze is als pul geringd in een nestkastje in het Hulsingbosje aan de Hoofdweg Balkbrug op 16 mei 2022. Als broedend vrouwtje teruggevangen in een nestkast in de Haardennen Balkbrug op 24 april 2024.

Januari 2025

Judith Schmidt: tjvogelaars2@outlook.com

Jonge boomklevers

Kerkuilen broedseizoen 2024

De kerkuilen hadden een matig jaar. Er waren niet veel muizen en daardoor was het broedsel ook klein. Muizen maken bij kerkuilen ongeveer 90% van hun voedsel uit. Daarbij willen ze nog wel eens een zangvogel of een groot insect vangen.

Vijf kasten bezet

Er zijn totaal 17 eieren gelegd, verdeeld over 5 kasten. Alle eieren zijn uitgekomen. Eén kast werd leeg geroofd, waarschijnlijk door een Steenmarter. Van de overige 13 jongen zijn er 12 geringd. Eén van de jonge uilen die

op Oud Avereest geringd is, kwam onlangs een terugmelding van. De ring van deze vogel was afgelezen in Nijensleek, vlak bij Frederiksoord. De uil gebruikte een torenvalk kast als uitkijkpost om te jagen. In deze kast hing een camera en zodoende kon de ring afgelezen worden. De vogel is op een leeftijd van precies 1 maand oud geringd. De melding was 4 maanden en 13 dagen na de ringdatum. En hij heeft een afstand van 29,270 km afgelegd.

Kerkuilen hebben het moeilijk in natte periodes

In de wintereditie 2024 van de Digitale Nieuwsbrief Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland stond een opmerkelijke en wat trieste foto: een verregende natte kerkuil met een kikker in zijn bek.

Langdurige regens hebben in het broedseizoen bij kerkuilen een meetbare impact op de overleving van jongen. Het leidt vaak tot 'uitstelgedrag' bij ouder vogels om te gaan jagen. Ze gaan dan bijvoorbeeld later of tussen de buien door jagen. Het kost de uilen namelijk veel moeite om te jagen tijdens regen en dat heeft meerdere oorzaken. Zo heeft dat te maken met hoe prooidieren zich gedragen (lagere aantallen/activiteit) en de hoeveelheid ruis die regen of hele harde wind kan veroorzaken.

Met een nat verenpak zijn uilen ook niet meer in staat om geruisloos te jagen. Een snelle vlucht helpt ze om prooien nauwkeurig te lokaliseren en om ze vervolgens van dichtbij te kunnen benaderen en grijpen. Worden de vleugels nat dan ontstaat - ondanks het donzig oppervlak en de franjes aan de veren - een hogere vleugelbelasting en dus meer luchtweerstand en daarmee 'lawaaï'. Langdurige regens en hevige wind kunnen dus leiden tot 'voedselstress'. Om die reden worden de 'nachtactieve' kerkuilen ook weleens overdag waargenomen. Als gevolg van de aanhoudende hevige regenbuien wordt het voor kerkuilen met (grote) broedsels moeilijk om nog aan voldoende prooien te komen. Muizen blijven ondergronds of burchten lopen onder water. Kerkuilen zijn voedselspecialisten met een menu dat hoofdzakelijk bestaat uit muizen. Dat maakt dat ze kunnen pieken in muizenrijke jaren maar ook erg kwetsbaar worden als deze er niet zijn of moeilijk bereikbaar worden door bijvoorbeeld aanhoudende regens.

Voor meer info kerkuilenwerkgroep: Rik van der Kolk, coördinator: vanderkolkrik@gmail.com

Steenuilen 2024: Een bijzonder intensief jaar

De Steenuilenwerkgroep heeft in 2024 een intensief jaar beleefd. Henri Timmer heeft na 20 jaar pionieren en uitbouwen, het coördinatorschap overgedragen aan Henrie van Keulen. In Balkbrug heeft Henrie voor het eerst samen opgetrokken met Wout Versluis, die zowel enthousiast als een deskundig natuurliefhebber is. In Dedemsvaart hebben Robbin Geerlings en Rob Schoemaker het stokje overgenomen van Bert Berkenbosch en Theo Overmars, die het gebied 10 jaar hebben beheerd. Robbin is een enthousiaste vogelaar en SOVON teller en hij brengt de gemiddelde leeftijd van de werkgroep fors omlaag.

Op het erf

Steenuilenkasten hangen eigenlijk altijd op een erf. Contact en het opbouwen van een goede vriendschappelijke relatie met de bewoners is zeer belangrijk. Eigenlijk zijn alle bewoners zeer vriendelijk, gastvrij en enthousiast over de (mogelijkheid van een) steenuil op hun erf. In totaal zijn er op 8 nieuwe locaties (6 Balkbrug en 2 Dedemsvaart) steenuilkasten geplaatst. In Balkbrug zijn daarnaast nog “vergaane” kasten vervangen of kasten verplaatst naar betere locatie en in Dedemsvaart is een oude kast verwijderd en is een kast verplaatst. Wilco Batterink heeft, net als de kasten voor kleine vogeltjes, ook deze steenuilkasten gemaakt. Top! En Henrie heeft nog een EPDM bedekking erop gemaakt.

Broedsucces

Zowel Balkbrug als Dedemsvaart beleefden een slecht jaar voor de steenuil. Dat past, volgens de SOVON jaarbalans, in het landelijk beeld. Het was een slecht veldmuizen jaar. Dat heeft mogelijk twee oorzaken. Er zijn vierjarige cycli met op en neergaand aantal veldmuizen en kennelijk was 2024 een daljaar. Bovendien was het begin van 2024 erg nat in grote delen van het land, waardoor veel muizenholen onderliepen en muizen verdronken.

In het werkgebied van de steenuilenwerkgroep waren slechts 4 succesvolle broedsels met in totaal 9 uitgevlogen jongen.

	Balkbrug	Dedemsvaart	Totaal
Aantal kasten	20	13	33
Broedende paartjes	2	2	4
Aantal jongen	4	5	9

Ringen

Judith Schmidt is geslaagd voor haar examen “Steenuil ringen” en is formeel gecertificeerd. Daarnaast is Danny Katerbarg actief als ringer, eerst voor de kleine vogels maar ook voor de steenuil. Totaal zijn er 5 jongen geringd (2 Balkbrug en 3 Dedemsvaart).

Balkbrug

Heel bijzonder waren drie kasten met een broedsel van twee vrouwtjes. Wel veel eieren in het nest, maar omdat de eieren niet bevrucht waren, geen jongen.

Het Balkbrug team heeft een beter administratiesysteem uitgedacht om op de computer het nestkasten bestand en de broedresultaten, bij te kunnen houden. In het jaaroverleg van de steenuilenwerkgroep zal worden gezien of dat ook in Dedemsvaart toepasbaar is, zodat we een eenslui-

dende administratie kunnen voeren. Het team is naar een Steenuilen-bijeenkomst geweest in Hellendoorn.

Dedemsvaart

Gemiddeld zijn 3 bezoeken aan de kasten gebracht, de eerste om te zien of de kast bezet is en of er een ei ligt (eind april). Het tweede bezoek begin juni om het aantal jongen te tellen. Het derde bezoek in november om de kasten schoon te maken en van nieuwe houtsnippers te voorzien. Een vierde bezoek vindt half tot eind juni plaats om te ringen. Dat geschiedt altijd in overleg met de perceelegeenaar.

In een kast waar jaren achtereenvolgens succesvol is gebroed, was nu wel steeds een roepend mannetje gezien en gehoord, die ook nog muizen klaar legde op en rond de kast. Helaas is er hier dit jaar geen paartje gevormd. Beide wel succesvolle broedsels waren bijzonder. Het ene, omdat er na tien jaar spreuwen in de kast nu een steenuil paar tot broeden kwam. Het andere broedsel was bijzonder, omdat het een zeer laat broedsel betreft. Half juni lagen er pas eieren in de kast, terwijl half tot eind april “normaal” is.

Nieuwe kasten op twee locaties. Op de ene locatie had de bewoner zelf een kast beschikbaar (verjaardagscadeau). Hoewel het niet aan onze “eisen” voldoet, is de kast toch opgehangen. De bewoners hebben geregeld een steenuil gehoord, dus de omgeving lijkt geschikt.

Stone

Tenslotte hebben Judith, Danny en Rob in november de jaarlijkse landelijke steenuilendag van STONE in Meppel bezocht. STONE staat voor Steenuilen Onderzoek Nederland.

Januari 2025

Henrie van Keulen: email havanka@home.nl

Rob Schoemaker: email rob1.schoemaker@planet.nl

Ringgegevens steenuilen (door Judith)

Eén van de kasten werd gecontroleerd op locatie de Maat, Balkbrug op 11 juni 2024.

Het ene vrouwtje was als pul geringd op 28 mei 2022 in Dalfsen aan Dommelerdijk 34. Verstreken tijd: twee jaar en 14 dagen en een afstand van 4,4 km.

Het andere vrouwtje in dezelfde kast was als pul geringd op 3 juni 2023 ook in Dalfsen aan de Dommelerdijk 21. Verstreken tijd: Eén jaar en 8 dagen en een afstand van 5,2 km.

Een andere kast, locatie de Poele Balkbrug werd op 11 juni 2024 gecontroleerd en hier bleken twee vrouwtjes te broeden in dezelfde kast. Het ene vrouwtje was als pul geringd op 23 mei 2022, in dezelfde kast waar ze op dat moment ook verbleef. Verstreken tijd: twee jaar en 10 dagen.

Het andere vrouwtje was ook als pul in dezelfde kast geringd op 10 mei 2021.

Verstreken tijd: drie jaar, 1 maand en 1 dag.

Bosuil in het Gemeentepark?

Op donderdag 31 oktober jl. maakte ik 's avonds een korte wandeling vlak bij onze woning. Plotseling hoorde ik het mooie en typische geluid van een bosuil. Direct vind ik dat ook spannend. Waar zit ie?..... is dan mijn eerste gedachten. Ik blijf stilstaan, en na enkele seconden hoor ik hem weer. Gelukkig is het verder helemaal stil. Ik probeer hem te lokaliseren. Enkele tientallen passen vooruit, en dan weer stilstaan en wachten. Het duurt even, maar dan roept de Bosuil weer. Het duurt echt een hele tijd, maar dan laat hij zich weer horen. Daarna is de bosuil waarschijnlijk weggevlogen, want het bleef verder stil, maar de waarneming staat op ZEKER.

Gedurende de maand november ga ik meerdere keren op een avond een wandeling maken, natuurlijk in het donker, en vooral tijdens windstil weer. En meerdere keren hoor ik een bosuil, de ene keer in de omgeving van de Tuinen Mien Ruys, de andere keer in het voor-malige Gemeentepark.

Op 10 november was het ook weer zo'n mooie avond. Ik wandelde in het park en plotseling hoorde ik het mannetje bosuil, maar enkele seconden later hoorde ik ook het vrouwtje. En zo riepen ze enkele keren naar elkaar, dus er was zeker een klik.

Dat was ook het begin dat ik er met Jan van de Wetering over sprak. We vroegen ons af, zal het paartje zich zelf redden, of is het onze taak om een nestkast op te hangen. Met die vraag hebben we enkele dagen rond gelopen, maar we kwamen ook al snel tot de conclusie, dat we AKTIE gaan nemen.

Op 18 november hebben we samen het park bezocht en naar een geschikte boom gezocht en die hebben we ook gevonden. Hoe toevallig??? Op dat zelfde moment kwamen er twee gemeentewerkers van het park aanrijden, dus HET moment om hen toestemming te vragen. Ik kreeg vervolgens de telefoon in handen, en had de parkbeheerder van de gemeente aan de lijn. In een kort gesprek kregen we de toestemming om een nestkast voor de Bosuil in het park te plaatsen. Dus Jan en ik hadden een PROJECTJE.....!!

In samenspraak met Jan Dijkema en Judith Schmidt was de keuze van de nestkast snel gemaakt. Gelukkig was Wilco Batterink de volgende dagen ook be-

schikbaar, en aan het einde van de week hadden we een splinternieuwe nestkast voor de Bosuil klaar staan. SUPER.

Toen kwam het probleem, hoe krijgen we zo'n zware nestkast (16 kilo) op zijn plaats. Met een ladder, maar vooral

met de kracht en handigheid van Jan van de Wetering. Op 21 november, de dag dat we de nestkast voor de Bosuil hebben opgehangen was het helaas wat miezerig. Maar we hebben ons niet uit het veld laten staan. Een zware kast op een hoge ladder, maar Jan deed het toch wel. Ik stond op de grond ter ondersteuning en om gereedschap aan te geven en om de ladder goed te laten staan. Aan het eind van de middag was het karwei wel gefikst.

We moeten dus afwachten, hoe het verhaal verder gaat. Ik heb in de maanden december 2024 en januari 2025 meerdere keren in de omgeving gewandeld en geluisterd, maar helaas steeds zonder Bosuil geluiden. Dus, het blijft voorlopig erg twijfelachtig, maar voor de toekomst hangt er zeker een mooie nestkast voor Bosuilen in het park. Wij zijn er klaar voor om een paartje Bosuilen te ontvangen, en de NWG heeft er weer een bijzondere nestkast bij.

Dedemsvaart, 2 februari 2025

Jan van de Wetering en Johan Tinholt

Meer over uilen weten?

Behoorlijk wat aandacht voor drie uilensoorten in deze Reestinfo, misschien wil je nog meer over onze inheemse uilen weten? In de digitale cursus 'Uilen in Nederland' van Vogelbescherming leer je over het gedrag, de geluiden, uiterlijke kenmerken, leefomgeving en eetgewoonten van deze zes uilen: bosuil, kerkuil, oehoe, ransuil, steenuil en velduil. Gericht op de beginnende uilenkenner, maar ook interessant voor de ervaren vogelaar....

Wat kun je verwachten:

- Jouw eigen online leeromgeving
- 6 lessen van ca. 45 minuten per les
- Uitgebreid beeld-, geluid- en videomateriaal
- Interactieve quizvragen

Dit alles krijg je voor een bedrag van €25,- (Vogelbescherming leden €20,-).

Meer info op www.vogelbescherming.nl/cursus-uilen

Roekentellingen 2024

Net als vorige jaren worden in april de roekenkolonies in en rondom Dedemsvaart en Balkbrug bezocht en worden de nesten geteld. Op 10 april is dit gedaan door Gert Jan Hein en (opvolger) Gerlof Valk van de gemeente Hardenberg, samen met Jan Dijkema van onze eigen natuurwerkgroep. Overigens zijn die dag alle roekenkolonies in de hele gemeente geteld. Een hel klus. Alle gegevens worden doorgegeven aan Sovon.

De telresultaten in ons werkgebied:

Kolonienaam	Aantal nesten
Donkerebosje Schansweg	0
Rondom Veldzicht	248
Lange Jacht/Aalberts	56
Langewijk 74/76	3
Langewijk/Asterstraat	3
Achter RK Kerk D'vaart	4
Poolmans Erf	0
Langewijk 190	19
Het Kompas/Busstation	5
Langewijk 135, Plukon	76
Groen van Pinsterschouwen	18
Grutto/Gieteling	25
Buizerdweg/CNS De Ark	12
Skatebaan Zeven Linden	50
Rheezereind 9 tussenberm	8
Totaal	527

Gierzwaluwen

Het broedseizoen 2024 van de gierzwaluwen was goed. Johan Tinholt heeft aan zijn huis 32 nestkasten en in een straat verderop ook nog 16 nestkasten. Deze nestkasten waren allemaal bezet door gierzwaluwen.

Op 5 juli 2024 zijn Danny en ikzelf een avond bij Johan geweest om een aantal gierzwaluwen te ringen. Bij 8 kasten waren op dat moment goed ringbare vogels.

Eén voor één bezocht Danny de kasten. Maakte er dan eentje dicht met een spons, vervolgens schroefde hij de kast open en haalde de vogels er uit die er in zaten. Daarna werden de vogels

gewogen, geringd en de vleugellengte werd gemeten. De conditie werd bepaald aan de hoeveelheid vet dat er op de buik te zien was. Daarna werden ze weer netjes in de kast terug gezet en de kast werd weer goed dichtgeschroefd. Zo zijn er die avond 17 pulletjes en 1 volwassen vogel geringd.

We hadden gehoopt op een terugvangst omdat we er vorig jaar ook een aantal geringd hadden, maar dat mocht niet zo zijn. De gierzwaluwen hebben ook parasieten en een specifieke luisvlieg die bij de gierzwaluwen hoort is de gierzwaluwluisvlieg (zie foto).

Judith Schmidt
Februari 2025

De gemeente Hardenberg werkt met een Roekenbeschermingsplan. Kort samengevat wil dat zeggen dat de gemeente de roek graag wil beschermen, maar dat klachten van burgers serieus worden genomen. Op sommige (overlast)locaties kan dan worden ingegrepen. Meer info over dit beleid in de Reestinfo van zomer 2023. Terug te vinden op onze website www.nwgdereest.nl

Paartje Kerkuilen in de Tuinen Mien Ruys

Al enkele jaren nestelen en broeden een paartje Kerkuilen in de Boerenschuur in de Tuinen Mien Ruys. Ik kan niet met zekerheid zeggen met hoeveel succes dat broeden is geweest. Al meerdere jaren maak ik de nestkast schoon, maar dat doe ik altijd tussen kerst en nieuwjaar. In de nestkast liggen dan altijd grote hoeveelheden braakballen, maar het is dan natuurlijk niet vast te stellen, waren er ook jongen in het afgelopen broedseizoen. Bij het schoonmaken van de nestkast krijg ik altijd hulp van Maikel van de Belt, werknemer van de Tuinen.

In de zomer van 2023 heb ik wel jongen in de uitgang van de nestkast zien zitten, dus toen was het zeker dat er jongen waren. In 2024 hebben we voor het eerst in het broedseizoen in die nestkast gekeken, en toen moesten we helaas vast stellen, dat er geen jongen waren.

Omdat het deurtje van de nestkast soms open waaide, gaf dat in de Boerenschuur enkele keren overlast door vallende braakballen. Ik moet er bij vertellen, dat er in de Boerenschuur verschillende activiteiten plaats vinden, waarbij bezoekers van de Tuinen aanwezig zijn. Om dat te voorkomen hebben mijn schoonzoon René en ik op zaterdag 8 februari enkele werkzaamheden aan de nestkast verricht. Nu kan het deurtje door een grendel niet meer open waaien, en door een verhoogde drempel kunnen er geen braakballen uitvallen. Na die werkzaamheden heb ik de nestkast ook weer helemaal schoongemaakt, en daar kwamen heel veel braakballen uit. Ik kon er bijna een kruiwagen mee vullen. Afgelopen week hebben al die braakballen weer een goede bestemming gekregen: die zijn naar De Koppel in Hardenberg gegaan, en zullen daar gebruikt worden voor voorlichting en voor het uitpluizen.

Om te voorkomen dat de jonge Kerkuilen op de gladde bodem van de nestkast "spreidpoten" zullen krijgen, heb ik een laag beukensnippers in de nestkast gegooid. De nestkast is dus weer helemaal klaar voor een nieuw broedseizoen. Aan het begin van deze werkzaamheden vlogen de beide Kerkuilen uit de nestkast, maar die komen ongetwijfeld weer terug. Ze wonen al jaren in die nestkast. Ik hoop op een mooi broedseizoen met enkele jongen, en dat gaan we onderzoeken in de loop van deze zomer.

Dedemsvaart,
februari 2025,
Johan Tinholt.

*Heel veel
braakballen!*

Het jaar van de torenvalk

De gouden jaren van de torenvalk in ons land zijn al een poosje voorbij. Het gaat namelijk helemaal niet zo goed met deze biddende valk. Lange tijd was de torenvalk de talrijkste in Nederland broedende roofvogel, maar tegenwoordig bezet de buizerd die positie. In de meest recente Vogelatlas (Sovon 2018) wordt een afname van 75% beschreven sinds halverwege de vorige eeuw. Vooral op de zandgronden is de afname zeer sterk. We zien dat in het Reestdal ook. In het Vogeljaarverslag 2000 van onze vereniging (25 jaar geleden dus!) meldt de vogelsectie dat de natuurwerkgroep 25 torenvalkkasten beheert en dat in zeven kasten 39 eieren werden gelegd. Maar liefst 34 jonge vogels vlogen uit. In de topjaren 1992 en 1993 waren dat er zelfs meer dan 50!

Achteruitgang

En nu? In 2025 was slechts één kast bezet en vlogen er wel jonge vogels uit. Aantal niet bekend, ze zijn ook niet geringd. Inmiddels beheeren we ook geen 25 kasten meer, een groot deel is

verdwenen of slecht onderhouden. Het is niet zo dat de torenvalk verdween omdat het bestand aan kasten verminderde, het is andersom. Volgens Sovon heeft de achteruitgang van de torenvalk meerdere oorzaken. Als belangrijkste oorzaak wordt de intensieve landbouw genoemd en de hiermee gepaard gaande verarming van het voedselaanbod (weinig muizen). Predatie door haviken speelt ook een rol, net als de verandering van het klimaat (toename neerslag).

Leefgebied verbeteren

Vogelbescherming Nederland zet dit jaar de torenvalk in de picture. In dit [Jaar van de torenvalk](#) wil de organisatie aandacht voor het verbeteren van het leefgebied. Door de aanleg van bijvoorbeeld takkenrillen en het behouden of aanleggen van houtwallen en andere landschapselementen moet het voedselaanbod (lees: muizen) voor de torenvalken worden verbeterd. Verder is dit jaar ook meer onderzoek nodig om te kijken hoe we in ons land de torenvalk kunnen helpen.

Project akkerranden e.d.

Winterrogge en spelt zaaien

Het begin van het groei- en bloeiseizoen van onze akkerranden, natuurakkers en graanstroken begint altijd in oktober van het jaar daarvoor. Dan is het namelijk de tijd om wintergranen in te zaaien. In het project 2025 is plaats voor vijf graansoorten. Twee wintergranen (winterrogge en spelt) en drie zomergranen (zomergerst, haver en zomertarwe). Misschien nog een zesde (emmertarwe) maar dat is nog niet zeker. Alle granen zaaien we in op de mooi gelegen es van Den Westerhuis, steeds in lange stroken met een breedte van 10 tot 16 meter. De granen worden niet geoogst, het gewas blijft de hele winter staan. Na de winter worden de stroken gemaaid, zwart gemaakt en weer ingezaaid. Het zaaien gebeurt in april. Alleen voor de wintergranen wordt de grond al in oktober zwart gemaakt.

Mooie dag om te zaaien

Op vrijdag 25 oktober 2024, het is een prachtige herfstdag met een zomerse temperatuur, zaaien we aan de westkant van het graspad een strook spelt en een strook winterrogge in. Tussen de twee stroken bloeit volgende jaar boekweit, maar dat gewas wordt pas in mei/juni 2025 gezaaid. Vijf vrijwilligers van de projectwerkgroep hebben er nog best een hele kluit aan. Eerst zaaien vanuit de zaaibak (op de ouderwetse manier) en daarna het zaaigoed met hooiharken onderwerken. Uit ervaring weten we dat er genoeg graan zal opkomen. Ondanks de concurrentie van kraaien, duiven en fazanten. Trouwens, een beetje ruimte tussen het graan is gunstig voor de ontwikkeling van akkerkruiden. Gedurende de wintermaanden zijn de stroken opvallend groen. Wintergraan ontwikkelt zich snel na het zaaien, maar stopt dan tot het voorjaar met de groei.

Onze akkerranden zijn tenminste gifvrij

Steeds vaker lees je in de media berichten over het gebruik van gewasbescherming in land- en tuinbouw. Je wordt er niet vrolijk van. Een paar voorbeelden uit de media van januari 2025: het waterschap van Delfland ontdekt veel te hoge concentraties verboden bestrijdingsmiddelen in zes polders. Albert Heijn roept de AH Andijvie 400 gram terug. Dit in verband met een te hoog gehalte van het gewasbeschermingsmiddel tau-fluvalinaat. Ook in het nieuws: een Pesticidenwijzer laat zien hoeveel giftige stoffen er op groente en fruit zitten.

Let wel: het gaat hier om (gezond?) voedsel, groente en fruit. Ook eind januari een opvallend bericht over kleurrijke akkerranden. Je ziet ze steeds vaker in het boerenland. Soms dankzij dikke subsidies ingezaaid. Goed voor de biodiversiteit. Zou je denken. Helaas, ook hier weer hetzelfde

verhaal: een cocktail aan pesticiden.

Goed voor de biodiversiteit

Wij weten uit ervaring dat bloemrijke akkerranden veel bijen, zweefvliegen, vlinders en andere insecten aantrekken. Na de bloei is er veel voedsel te vinden voor vogels en kleine zoogdieren. Bovendien kun je van een kleurrijke en zoemende akkerrand geweldig genieten. Je maakt er de mooiste foto's! Allemaal prachtig, maar.....

Onderzoek Meten=weten

Er zit ook een keerzijde aan de medaille, ontdekten onderzoekers van het Drentse burgerinitiatief Meten=Weten. Insecten die op de bloemen in de akkerranden afkomen, belanden in 'een ecologische val' als daar overgewaaid pesticiden op zitten. Is er op een akker gif gespoten, dan zit dat ook op de bloemstrook ernaast, en insecten die van deze bloemen eten gaan dood of ze kunnen zich niet meer voortplanten. Meten=Weten nam in zomer van 2022 monsters van bloemen, stelen en blaadjes van elf akkerranden in vijf provincies (Groningen, Drenthe, Gelderland, Flevoland en Noord-Holland). In het laboratorium van milieuanalist Eurofins werden daarop in totaal 41 verschillende bestrijdingsmiddelen gevonden. Negen daarvan hebben effect op de vruchtbaarheid, acht werken hormoonverstorend en zes beïnvloeden het zenuwstelsel (ze zijn neurotoxisch). Voor een deel van de andere stoffen zijn er aanwijzingen dat ook zij schadelijk zijn voor voortplanting, hormoonbalans of zenuwstelsel.

Met slechts elf akkerranden is het onderzoek beperkt. Dat zit hem vooral in de kosten zegt Guido Nijland van Meten=Weten. Er is geen geld voor grootschaliger onderzoek. Maar het signaal is duidelijk, en dus durven de onderzoekers de stelling aan dat bloemstroken alleen langs grasland en biologische akkers zinvol zijn.

Onze akkerranden zijn schoon

De akkerranden die wij in de omgeving van Oud-Avereest inzaaien en/of beheren liggen allemaal op gronden van Landschap Overijssel. Deze organisatie gebruikt geen kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen. De akkerkruiden die wij inzaaien zijn biologische geteeld en bijna allemaal inheems. Laat de insecten maar komen!

Bron: <https://metenweten.nl>

Jaarverslag 2024

Het verloop van ons project in het afgelopen jaar hebben we samengevat in het Jaarverslag 2024. Inmiddels hebben alle leden dit verslag via de mail ontvangen. Mocht dit niet het geval zijn en wilt u het document alsnog in uw mailbox, stuur dan even een mailtje naar:

nwgdereest@gmail.com

Dassen

Dassenmonitoring in 2024

De dassenwerkgroep van de natuurwerkgroep de Reest bestaat uit zes personen. Het werk bestaat uit het monitoren van locaties waar dassen actief zijn. Het gaat om bewoonde hoofdburchten, maar ook om bij- en vluchtburchten. De meeste dassenwoningen die we bezoeken liggen in het Reestdal, in reservaatgebieden van Landschap Overijssel. De burchten worden regelmatig (even) bezocht. De werkgroep houdt aan het eind van de winter een vroege voorjaarscontrole, in de periode van april tot juli worden camera's geplaatst om een idee te krijgen hoe groot een dassenfamilie is. Vanaf de periode dat de jonge dassen naar buiten komen wordt soms gepost, de meeste informatie krijgt de werkgroep echter binnen door cameravallen te plaatsen. Dat geeft namelijk nauwelijks verstoring.

Stabiel

Vergeleken met voorgaande jaren is de dassenpopulatie in het Overijsselse deel van de voormalige gemeente Avereest (groveweg tussen Dedemsvaart en Groot Oever) stabiel. Een exacte weergave van de grootte is niet mogelijk, ondanks veelvuldig gebruik van de vier Bushnell camera-vallen zijn dassen te onvoorspelbaar om ze allemaal in beeld te krijgen. De werkgroep stuurt ieder jaar een uitgebreid verslag naar beheerder Landschap Overijssel. Daarin worden wel (geschatte) aantallen genoemd.

Trage rondsnuffelende scharrelaar

Dat de dassen het in het Reestdal goed doen heeft alles te maken met het biotoop. Het kleinschalige landschap met graslanden, steeds ouder wordende bossen met veel dood hout en een dikke strooisellaag, geriefhoutbosjes, meidoornhagen, heideveldjes, oude boerenerven, akkerranden, poelen, natuurakkers e.d. biedt dassen blijkbaar veel voedsel. Dat voedsel bestaat vooral uit regenwormen. Dassen zijn dus gebaat bij graslanden met kort gras en een humusrijke bodem. Het zijn bovendien opportunisten die met de neus naar de grond gericht (alles op geur!) eten wat ze voor de bek komt: insecten, slakken, amfibieën, (nesten van) muizen en ratten, egels, kleine kadavers, bessen, valfruit, granen en maïs. Dassen zijn niet of nauwelijks schadelijk, al kunnen ze wel op een

nacht een gazon behoorlijk naar de Filistijnen helpen of een burcht bouwen in boerenland. Graafschade komt meer voor dan vraatschade. Dassen en hun burchten zijn wettelijk beschermd.

Verkeer

De grootste vijand van de das is de auto. Ieder jaar verongelukt 20% van een dassenpopulatie in het verkeer. Door de toenemende drukte op onze wegen zal deze sterfte alleen maar toenemen. In 2024 werden in het Overijsselse deel van het Reestdal (delen van gemeentes Hardenberg en Staphorst) 10 dode dassen gemeld.

Het gaat hier dus om de gevonden dieren. Het aantal verongelukte dassen is zeer waarschijnlijk groter. In het werkgebied werden dassen op meerdere plekken doodgedreden. De N48, de Meppelerweg, de N377 en het Vierde Blok zijn hier voorbeelden van, ondanks de verschillende faunapassages die op een aantal locaties zijn aangelegd. Zo liggen er dassentunnels onder de N48, de N377 en op meerdere plekken onder gemeentewegen als Meppelerweg en Nieuwe Dijk. Wat ook helpt om aanrijdingen met dassen te voorkomen is je te houden aan de maximum snelheid, of door te anticiperen op wegen met een grote kans op overstekend wild.

Nachtinsecten

Inventarisatie nachtinsecten akkerranden 2024 Locatie: Den Westerhuis

Met vijf leden van natuurwerkgroep de Reest hebben we 11 keer nachtinsecten geïnventariseerd gedurende half maart t/m eind oktober. Dit deden we met een staand en liggend laken dat beschreven werd door een menglicht-lamp van 160 watt. Deze werd voorzien van stroom door een accu. Het laken hebben we op of nabij het pad tussen de akkers gezet. De ene keer aan de kant van het kerkhof de andere keer bij de beukenlaan of halverwege het pad. De duur van de inventarisatie lag tussen de 2 en de 3,5 uur per keer.

De werkgroep

De werkgroep bestaat uit de volgende vrijwilligers: Hennie Laarman, Mieke Bisseling, Harrold Boersma, Teo Schmidt, Judith Schmidt (coördinatie).

Bij het kiezen van de datum werd gekeken naar het weer, het moet droog zijn en geen of weinig wind. We hebben vooral gekeken naar insecten maar ook naar andere kleine dieren die op het doek en licht afkwamen.

De inventarisatie is met toestemming en vergunning van Landschap Overijssel gedaan. De buurtbewoners zijn voor de start van het seizoen in kennis gesteld

Conclusie

Ondanks de mooie lijst aan soorten, viel ons de opbrengst toch tegen. De vegetatie van de natuurakkers gaf een hogere verwachting. De akkerflora, die vooral uit inheemse soorten bestaat, zou een hogere insectendichtheid moeten geven.

Aanbeveling

Wellicht zou het helpen als op de akkers, na het maaien, het maaisel blijft liggen en dat de akkers niet omgevoerd worden. Veel poppen en larven overwinteren in de strooisellaag. Door het omwerken van het land komen larven en poppen onder de grond terecht waar ze het niet overleven. Hopelijk kan daar in de toekomst rekening mee worden gehouden.

Zilveren groenuil

Groot avondrood

Uit eigen tuin

De afgelopen decennia heb ik over de hele wereld gereisd voor cultuur en natuur. Echter, ook heel dichtbij is te genieten van de natuur. Denk aan het Reestdal, de Wieden-Weerribben, Lemelerberg en het Meeuwenveen. Mijn focus ligt bij vogels kijken en fotograferen. Vandaar dat ik vrijwel direct na mijn verhuizing naar Dedemsvaart in april 2021, in mijn eigen tuin een waterbak heb geplaatst en er ben gaan voeren. Naast de bak heb ik een simpele schuiltent met een klapstoeltje neergezet.

In het eerste jaar heb ik vanuit de tent 16 soorten vogels gefotografeerd. Uiteraard de bekende tuinvogels die iedereen iedere dag kan zien, zoals pimpel- en koolmees, roodborst, vink en merel. Het werd al leuker toen ook de grote bonte specht zich geregeld liet zien. Kenne-

lijk is er in de buurt ook gebroed, want op bijgaande foto is een juveniele grote bonte specht te zien. Al snel volgden winterkoning, heggenmus en zwartkop als kleine vogeltjes. Grotere vogels waren houtduif, gaai en zelfs een enkele keer een zwarte kraai. In november zag ik voor het eerst een sperwer, die natuurlijk op al die kleine vogeltjes afkwam. Een leuke waarneming in december van dat eerste jaar was een keep.

Naast de vogeltjes heb ik het eerste jaar ook de eekhoorn geregeld op de waterbak gefotografeerd en kwam onvermijdelijk ook de rosse woelmuis op het vogelvoer af. In 2022 heb ik de waterbak twee maal zo groot gemaakt, en het uitgedunde bos met de nieuwe aanplant groeide snel. Het werd dus steeds groener met meer beschutting. Rondom de tuin heb ik een houtwal van al het snoeiwerk gemaakt. Een heerlijke schuilplek voor o.a. de egel. Het jaar 2022 leverde meer soorten vogels op. Aan het einde van dat jaar stond de teller op 26 gefotografeerde soorten. Nieuwe wintersoorten waren onder andere goudvink, appelvink, sijs en barmsijs. In de zomer van 2022 werd ik zeer (aangenaam) verrast door de grauwe vliegvanger. Hij was er maar enkele seconden en gelukkig zat ik in mijn tent.

Wildcamera

Naast waarnemen en fotograferen vanuit mijn schuiltent, plaatste ik ook geregeld een wildcamera vlak bij de waterbak. Immers, ik zat niet iedere dag en per keer max 1,5 uur in de tent. De wildcamera liet ik steeds een dag of 4 tot 5 hangen. De wildcamera maakt een foto als er beweging wordt gedetecteerd. Dus als er veel wind staat, zie ik veel foto's zonder vogel; bewegende takken zorgden voor een foto. Hoogtepunt van de wildcamera eind 2022 en begin 2023 was het regelmatig bezoek van een sperwer in 2e kalenderjaar kleed. Zie meer hierover verderop in dit artikel. Er kwam een nieuwe dimensie bij; nachtfoto's. Uiteraard de rosse woelmuizen, maar ook bosmuizen en helaas een bruine rat. Opvallend vind ik dat ook in de schemer roodborst, merel en koperwiek nog voer komen halen en badderen. De steenmarter werd ook geregeld vastgelegd op de wildcamera. Rennend over de waterbak, maar ook elders in mijn tuin, waar ik de wildcamera had geplaatst bij gevonden graafsporen en gaten in de grond.

In 2023 en 2024 heeft de kerkuil in de zomermaanden juni tot augustus ook mijn waterbak bezocht. Ik hoopte dat hij op de muizen afkwam en ze zou vangen. Midden in de nacht ging deze prachtige uil echter badderen.

Een verrassing was ook het bezoek van een buizerd aan mijn waterbak. Ook deze roofvogel ging badderen. Dit was overigens vogelsoort 30 op de foto. De voor mij meest opvallende waarneming met de wildcamera in 2024 was een boommarter. Immers, ik woon niet in een bos met oude bomen en holen. Het is een woonwijk met weliswaar ruime tuinen en een parkachtige inrichting met maximaal 15 jaar oude bomen. Het tweede opvallende aan de boommarter was dat hij bij daglicht op de waterbak zat.

Sperwer broedsucces in 2023

De maanden mei tot september in 2023 waren fotografisch spectaculair te noemen. In de winter en in het voorjaar had ik op de wildcamera al enkele malen een sperwer gezien. De eerste keer dat ik in mijn tent zat en een sperwer op 3 meter van mij vandaan landde schrok ik voor een kort moment en heb vervolgens ademloos en bewegingsloos gekeken. Ik durfde mijn camera niet te bewegen. Nadat de vogel begon te drinken en ook in bad ging, nam ik mijn eerste foto's. Vanaf begin mei fotografeerde ik vrijwel dagelijks vanuit mijn tent. Zowel de

Conclusie

De eigen tuin is de moeite waard. Naast de 30 vogelsoorten die ik heb gefotografeerd vanuit de tent bij de waterbak, heb ik nog 15 andere vogelsoorten gezien in en boven mijn tuin (respectievelijk groene specht en bv Canadese gans en kleine zwaan).

De insecten in de tuin verdienen een apart artikel. Ook wil ik u allen wijzen op het initiatief van Luc Hoogensteijn, die tijdens de COVID – Lockdown, in 1 jaar tijd 1000 soorten in de eigen tuin vond. Opgeteld insecten, planten, mossen, vogels en zoogdieren. Bij een eventuele uitdaging aan uzelf om ook eens een jaar lang in eigen tuin te studeren, is het goed te realiseren dat Luc die 1000 soorten vond in een voor- en achtertuintje van ruim 100 vierkante meters in een woonwijk in Utrecht.

Rob Schoemaker

Sperwer

Keep

jonge vrouw als man trokken zich kennelijk weinig van mij aan. Een voorbeeld is dat ik mijn toestel nog aan het bevestigen was op het statief en dat noch mijn toestel gecamoufleerd was noch de rits van de tentopening dicht was, en het vrouwtje al landde op de dwarstak die ik speciaal had bevestigd tussen twee bomen. De waterbak werd gebruikt voor drinken en badderen, maar ook voor prooi-overdracht en prooi plukken. In een periode van twee weken heb ik driemaal een paring waargenomen. Tweemaal op de waterbak op 2 meter voor mijn neus en eenmaal op de landingstak. Toen wij eind juni van vakantie terugkwamen heb ik drie jonge vogels (tegelijk) kunnen zien. Vlak bij de waterbak heb ik in augustus de veertjes van een jonge sperwer gevonden. Predatie door havik?? In september waren vrouw en man naar hun 3e kalenderjaar gekleed geruid. Het vertoonde gedrag van 2023 heeft zich in 2024 niet herhaald. Wel heb ik 1 jonge sperwer op de waterbak gefotografeerd, dus er zal wel in de buurt met succes wederom zijn gebroed. In 2024 heb ik geregeld een sperwer in de tuin gezien en in november een adulte Man gefotografeerd terwijl hij in bad zat. NB: Voor de duidelijkheid het volgende. De sperwers zijn uit zichzelf naar mijn tuin gekomen. Kennelijk was het water en de “reuring” van de kleine vogeltjes voldoende. Er is nooit prooi geplaatst voor een roofvogel noch voor de steen- en boommarter.

Agenda

We gaan met de agenda wat anders om dan u van ons gewend bent. Niet alle activiteiten staan vast. Dat is naar ons idee ook niet nodig, omdat we van bijna 90% van de leden het e-mailadres hebben, we kunnen iedereen snel en gemakkelijk bereiken. In de komende maanden organiseren we een vogelexcursie, een wandeling en een excursie in een mooi natuurgebied. Deze data staan nog niet vast. Zodra een datum bekend is, sturen we u een mailtje. Iedereen kan dan reageren. Bovendien plaatsen we de geplande acti-

ger van het jaar.

Vogelexcursie, datum nog niet bekend

Dit wordt een voorjaars-vogelexcursie in een prachtig vogelrijk gebied. In de afgelopen jaren keken we rond in de Duursche Waarden, de Mepper Hooilanden, de Engbertsdijkswen en de Vreugderijkerwaard. Locatie is nog even een verrassing.

Wandeling, datum nog niet bekend

Dit wordt een stevige wandeling, maar voor iedereen die regelmatig wandelt goed te doen. Meestal lopen we een afstand van 10-15 km. En na afloop of onderweg tijd voor koffie/thee met wat lekkers.

Excursie door natuurgebied, datum nog niet bekend

Onder leiding van een gids van Landschap Overijssel of Het Drentse Landschap maken we een tocht door een uniek terrein. Mooie locaties in de buurt zijn er genoeg! Wordt waarschijnlijk de maand juni.

viteit op onze website en op onze Facebook-pagina.

Werken in het landschap op zaterdagmorgen 8 maart 2025

De laatste werkmorgen voor de zaterdaggroep. Als alle zesduizend boompjes geplant zijn gaan de groep weer eens wat anders doen.

Ledenvergadering op donderdag 27 maart 2025

Leden van de natuurwerkgroep ontvangen samen met deze Reestinfo een uitnodiging voor deze bijeenkomst. We hebben een maximum wat het aantal belangstellenden betreft, dus reageer snel.

Afsluiting werkseizoen landschapsbeheer op zaterdagmorgen 12 april 2025

We bieden samen met Landschap Overijssel de zaterdaggroep en de doordeweekse groep een lunch en een excursie aan. Is altijd een leuke manier om een seizoen met z'n allen af te sluiten.

Vrijwilligersavond op woensdag 23 april 2025

We hebben meer dan 50 leden die in allerlei werkgroepen actief zijn. Zij krijgen allemaal een uitnodiging voor deze gezellige avond. We gaan ook weer de Groene Opkikker uitreiken. Die is voor de vrijwilli-

